

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie ze skargi M.S. i G.S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie w sprawie o sygn. I ACa 1955/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 maja 2026 r.,

wniosku o wyłączenie SSN [...] od rozpoznania skargi w sprawie I NSP 190/25

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Pismem oznaczonym datą 25 listopada 2025 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego 1 grudnia 2025 r. M.S. i G.S. (dalej: Wnioskodawcy) zastępowani przez profesjonalnego pełnomocnika, złożyli wniosek o wyłączenie SSN [...] z rozpoznania skargi zarejestrowanej pod sygnaturą I NSP 190/25 dotyczącej przewlekłości postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie pod sygnaturą I ACa 1955/22 z uwagi na pogląd sędziego wyrażony w postanowieniu o zawieszeniu postępowania z dnia 13 listopada 2025 r., a polegający na bezterminowym i nie dającym się przewidzieć czasowo zawieszeniu postępowania ze skargi na przewlekłość (której celem jest przeciwdziałanie przewlekłości) do czasu przeprowadzenia zmian legislacyjnych

usuwających wady procesowe określone w wyroku TSUE z dnia 21 grudnia 2023 r. (C 718-21 oraz wyroku pilotażowym ETPCz z dnia 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce, skarga nr 50849/21).

Zdaniem Wnioskodawców, sposób procedowania sędziego w niniejszej sprawie wyłącza rozpoznanie skargi na przewlekłość postępowania, w dającym się przewidzieć terminie, jak również zaprzecza prawu strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, jak też prawu do sądu w ogóle. W oczywisty sposób wypełnia to dyspozycję art. 49 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego, który mówi o braku bezstronności sędziego, w tym wypadku bezstronności rozumianej szerzej jako rozpoznanie sprawy w ramach konstytucyjnych gwarancji prawa do Sądu. Postępowanie w przedmiocie skargi na przewlekłość samo prowadzić ma do nadzoru oraz organizacji sadownictwa i unikać przewlekłości, natomiast w niniejszym przypadku prowadzi do jeszcze większej przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym. Pomimo złożenia skargi w kwietniu 2025 r., skarga do dnia złożenia wniosku nie została rozpoznana, pomimo jednobrzmiącej regulacji ustawowej (art. 11 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawą strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki), nakazującej rozpoznanie skargi na przewlekłość w terminie 2 miesięcy. Co więcej, została zawieszona na kolejny nieokreślony termin.

SSN [...] złożył wyjaśnienia, w których wskazał, że nie jest ani nie był pełnomocnikiem żadnej ze stron postępowania, nie zna stron postępowania głównego ani incydentalnego, ani ich pełnomocników. Nie wykonywał zastępstwa procesowego w sprawie, ani nie doradzał w sprawie. Nie utrzymuje stosunków ze stronami ani ich pełnomocnikami, które mogłyby wzbudzać jakiegokolwiek uzasadnione wątpliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem art. 49 § 1 k.p.c. sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby

wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zaznacza się, że „instytucja wyłączenia sędziego, trwale związana z zasadą bezstronności i stanowiąca jeden z istotnych elementów niezawisłości, spełnia w procesie sądowym bardzo ważne funkcje; z jednej strony zapewnia obiektywizm orzekania oraz utwierdza społeczne zaufanie do sądu, z drugiej natomiast zwalnia sędziego od rozwiązywania trudnych konfliktów sumienia” (postanowienie Sądu Najwyższego z 15.03.2007 r., II CZ 13/07).

Wykładnia art. 49 § 1 k.p.c. daje podstawy do sformułowania dwóch przesłanek mających wpływ na uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego. Po pierwsze, jest to obiektywna, a więc weryfikowalna, wątpliwość co do jego bezstronności występująca w okolicznościach konkretnej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 16.01.2025 r., I ZO 188/24). Po drugie, wątpliwość ta powinna mieć charakter uzasadniony (postanowienie Sądu Najwyższego z 16.12.2019 r., II CO 208/19). Podkreślić należy, że nie jest wystarczające subiektywne przekonanie wnioskodawcy o braku bezstronności sędziego, lecz niezbędne jest oparcie się na obiektywnych, racjonalnych i dających się zweryfikować okolicznościach przemawiających za wyłączeniem sędziego od rozpoznania sprawy. To na wnioskodawcy ciąży obowiązek wykazania wystąpienia tych przesłanek (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12.10.2020 r., III CO 49/20).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy stwierdzić należy, że nie występują obiektywne i uzasadnione wątpliwości, które podważałyby bezstronność SSN [...] w rozpoznaniu sprawy oznaczonej sygnaturą akt I NSP 190/25. Wywiedziony wniosek ma charakter abstrakcyjny i jako taki nie może zatem odnieść zamierzonego skutku. Wnioskodawcy wyjaśniając swoje stanowisko, nie odnieśli się w żaden sposób ani do przedmiotu sprawy, ani do występujących w niej podmiotów. Natomiast okoliczności przywołane we wniosku, tj. zawieszenie postępowania a nawet jego ewentualna przewlekłość nie mogą stanowić podstawy wyłączenia.

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[a.ł]

Paweł Księżak